Lietas Nr. 130092116
Lietvedības Nr. 1-0141-17/27

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2017.gada 5.aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas tiesnese B.Horuna,
rakstveida procesā, izskatot /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes priekšnieka N.Brauča 2016.gada 20.septembra lēmumu Nr.D57/03/511653108/1, un konstatēja

Aprakstošā daļa

2016.gada 4.septembrī Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes kārtībnieks Ž.Plakošs sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.511653108 par to, ka 2016.gada 4.septembrī plkst.11.36 transportlīdzeklis MAZDA /TL modelis/, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, bija novienots stāvēšanai Rīgā, Brīvības gatvē /ielas numurs 1/, uz gājēju ietves, kur tas ir aizliegts, neievērojot Latvijas Republikas Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr.279 "Ceļu satiksmes noteikumi" (turpmāk – CSN) 121.9.apakšpunktā noteiktās prasības, par ko administratīvā atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā.

Ar minēto administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu transportlīdzekļa īpašniekam (vadītājam) ir uzlikts naudas sods 30 *euro* apmērā.

Nepiekrītot iepriekš minētajam protokolam-lēmumam, transportlīdzekļa īpašniece /pers. A/ to pārsūdzēja Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes priekšniekam. Ar Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes priekšnieka N.Brauča 2016.gada 20.septembra lēmumu Nr.D57/03/511653108/1 (turpmāk – Iestādes lēmums) Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes kārtībnieka Ž.Plakoša 2016.gada 4.septembrī sastādītajā administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā Nr.511653108 ietvertais lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Iestādes lēmumā atspoguļota administratīvā pārkāpuma protokolā norādītā administratīvā pārkāpuma būtība un norādīts sekojošais.

/pers. A/ savā iesniegumā transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā Nr.511653108 konstatētajā laikā un vietā nenoliedz, bet gan norāda, ka pieņemtais lēmums ir nepamatots, jo minētais dzīvojamās mājas Brīvības gatvē /ielas numurs 2/ privātīpašumā esošais, noasfaltētais laukums, kur bija novietots /pers. A/ piederošais transportlīdzeklis, neatbilst Ceļu satiksmes likuma Satiksmes noteikumos minētajai ietves definīcijai. Šis laukums bija noasfaltēts speciāli saimnieciskām darbībām un šobrīd tiek izmantots mājas iedzīvotāju automašīnu novietošanai. /pers. A/ apstrīd lēmumu un lūdz to atcelt.

Izskatot lietu pēc būtības, saskaņā ar LAPK 286.pantu un, ņemot vērā /pers. A/ pieteikumā minētos iebildumus, Iestāde uzskata, ka lēmums ir atstājams negrozīts un /pers. A/ sūdzība ir noraidāma.

Konkrētajā gadījumā administratīvā soda piemērošanas pamats ir LAPK 149.^{10}pants „Apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšana", kas ietilpst LAPK desmitajā „a" nodaļā „Administratīvie pārkāpumi ceļu satiksmē".

Izdarītā administratīvā pārkāpuma kvalifikācija pēc minētā LAPK panta pamatota ar to, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai, neievērojot CSN 121.9.apakšpunktā noteiktās prasības, kas nosaka, ka aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, vietās, kur tas ir aizliegts.

Administratīvā atbildība par konkrēto pārkāpumu ir paredzēta LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā, kurā noteikts, ka par stāvēšanu uz ietvēm, vietās, kur tas nav atļauts – uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

No šīs tiesību normas izriet, ka nepieciešams konstatēt: vai transportlīdzeklis ir novietots stāvēšanai un, vai ir pārkāpti apstāšanās vai stāvēšanas noteikumi.

Atbilstoši CSN 2.27.apakšpunktam, stāvēšana ir transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā, kā arī transportlīdzekļa apturēšana uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā. Šī tiesību norma norāda, ka transportlīdzekļa apturēšana ir transportlīdzekļa vadītāja manevrs, kas izdarīts ceļu satiksmē, līdz ar ko ir radušās attiecības CSL 1.panta pirmās daļas 5.punkta izpratnē.

Pārkāpuma vietā un brīdī uzņemtajās fotogrāfijās ir redzams, ka netika veikta ne pasažieru iekāpšana transportlīdzeklī vai izkāpšana no tā, ne kravas iekraušana transportlīdzeklī vai izkraušana no tā, transportlīdzeklis fiksēts fotogrāfijās bez vadītāja klātbūtnes. Izsaukums uz adresi saņemts plkst.10.41, darbu adresē policijas darbinieki uzsāka plkst.10.57, bet pabeidza plkst.11.47, tādējādi ir noskaidrots, ka 04.09.2016. plkst.11.36 transportlīdzeklis Mazda /TL modelis/, reģistrācijas numurs /TL numurs/, bija novietots stāvēšanai. Administratīvā pārkāpuma protokola-lēmuma sastādīšanas laikā pie transportlīdzekļa vadītājs nepienāca.

Rīgas pašvaldības policijas darbinieki par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem sastāda administratīvo pārkāpumu protokolus-lēmumus, pamatojoties uz CSL 43.2 panta pirmo daļu, kura nosaka, ja pārkāpti apstāšanās vai stāvēšanas noteikumi, bet transportlīdzekļa vadītājs neatrodas pārkāpuma izdarīšanas vietā, personas, kuras ir tiesīgas sastādīt administratīvā pārkāpuma protokolu un uzlikt sodu, sastāda protokolu-lēmumu (..).

Iestādes lēmumā tiek citēti LAPK 243.panta pirmā daļa, 243.^{1}pants un norādīts, ka, izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietā savāktos materiālus, Iestāde secina, ka lietas materiālos atrodas šādi pierādījumi:

- administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr.511653108, ar kuru konstatēts, ka transportlīdzeklis Mazda /TL modelis/, reģistrācijas numurs /TL numurs/, ir novietots stāvēšanai Brīvības gatvē /ielas numurs 1/, Rīgā, uz ietves, kur tas ir aizliegts, neievērojot CSN 121.9.apakšpunktu, ar ko transportlīdzekļa vadītāja ir izdarījusi LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā minēto pārkāpumu.

- Policijas darbinieka uzņemti 4 (četri) fotoattēli, kuros fiksēts, ka transportlīdzeklis Mazda /TL modelis/, reģistrācijas numurs /TL numurs/, ir novietots stāvēšanai Brīvības gatvē /ielas numurs 1/, Rīgā, uz ietves. Ceļa zīmes, kas atļautu transportlīdzekļu novietošanu uz ietves, nav.

Par /pers. A/ iesniegumā minētajiem argumentiem par lēmuma atcelšanu Iestāde norāda sekojošo.

Saskaņā ar CSN 2.18.apakšpunktu, ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem, no kā attiecīgi ir secināms, ka transportlīdzeklis, kas novietots uz ietves, kur tas ir aizliegts, traucē gājējiem pārvietoties. Transportlīdzekļa novietošana uz ietves, kur tas ir aizliegts, ir prettiesiska darbība, par kuru paredzēta atbildība.

CSN 121.9.apakšpunkts nosaka, ka automašīnu stāvēšana ir aizliegta uz ietvēm, izņemot šo noteikumu 117.punktā minētos gadījumus. CSN 117.punkts nosaka, ka stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 529., 537. vai 539.ceļa zīmi un 830.-839.papildzīmi, tajās norādītajā veidā atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 830. vai 831.papildzīmi, - arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem. Stāvvietās uz ietves transportlīdzekļi jānovieto vienā rindā iespējami tuvu brauktuvei. Uz ietves atļauts stāvēt velosipēdiem, divriteņu mopēdiem un motocikliem bez blakusvāģa, ja tas netraucē gājēju pārvietošanos. Tādējādi /pers. A/ nebija tiesīga novietot automašīnu stāvēšanai konkrētajā vietā uz ietves.

Saskaņā ar CSL 2.pantu, šī likuma mērķis ir noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, kā arī regulēt mehānisko transportlīdzekļu īpašuma, turējuma un lietošanas tiesību iegūšanu, kā arī transportlīdzekļu īpašnieku, turētāju un lietotāju atbildību.

Tā kā /pers. A/, novietojot savu transportlīdzekli, bija ceļu satiksmes dalībniece, uz viņu ir attiecināmas CSN 121.9.apakšpunktā minētas prasības par stāvēšanas aizliegumu uz ietvēm, kur tas ir aizliegts.

Šajā gadījumā nav nozīmes faktam, ka transportlīdzeklis Mazda /TL modelis/, reģistrācijas numurs /TL numurs/, bija novietots stāvēšanai tā, ka gājējiem vai transportlīdzekļu kustībai tas netraucē. Secinot, ka transportlīdzekļa vadītāja nav ievērojusi stāvēšanas aizliegumu, policijas darbinieks pamatoti sauca viņu pie administratīvās atbildības, pamatojoties uz LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktu.

LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā ir paredzēts tikai viens soda veids un apmērs - EUR 30,- (trīsdesmit *euro)* apmērā. Tas nozīmē to, ka, konstatējot attiecīgo pārkāpumu, iestādei nav nepieciešams vērtēt lietas apstākļus, lai pamatotu konkrētā soda apmēra piemērošanu un pietiek tikai ar pārkāpuma konstatāciju. Tādējādi Rīgas pašvaldības policijas darbiniekiem nav pienākuma vērtēt piemērojamā soda apmēru un veidu, jo likums nosaka tikai vienu soda veidu un apmēru. Ņemot vērā LAPK nosacījumus, netiek ņemti vērā atbildību mīkstinošie apstākļi, kā arī citi apstākļi un tiek vērtēts tikai tas, ka ir izdarīts attiecīgs administratīvais pārkāpums, par ko ir paredzēts administratīvais sods EUR 30,- (trīsdesmit *euro)* apmērā.

Tāpat Iestādes lēmumā noradīts, ka jāņem vērā arī tas, ka nav pieļaujama tiesību formāla izlietošana cita mērķa sasniegšanai nekā tas, ko attaisno patiesais likuma mērķis, kas šeit ir personas sodīšana par izdarīto administratīvo pārkāpumu, lai to atturētu no turpmākiem administratīvajiem pārkāpumiem. Protokols un lēmums ir pamatots ar normatīvo aktu prasībām, to ir pieņēmusi kompetenta amatpersona, un ir ievērots tāds administratīvo tiesību princips kā proporcionalitātes princips, jo labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par indivīda tiesībām nodarīto zaudējumu un sabiedrības interesēs ir vienveidīgi un precīzi ievērot CSL un CSN prasības, kas regulē apstāšanās un stāvēšanas noteikumu ievērošanu.

Nepiekrītot Iestādes lēmumam, /pers. A/ (turpmāk – Sūdzības iesniedzēja) to pārsūdzēja pilnā apjomā Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā, uzskatot to par nepamatotu, un lūdz to atcelt.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka visi Iestādes lēmumā minētie argumenti attiecas uz Pašvaldības īpašumā esošo teritoriju, nevis privātīpašumu. Norāda, ka viņai blakus atrodas privātmāja, ceļš turpinās aiz žoga (tātad privātajā teritorijā) un zemes īpašniekam neviens nenorāda, kā un kur novietot automašīnu uz šī ceļa turpinājuma. Norāda, ka tai teritorijai ir identisks statuss ar vienīgo atšķirību – tā nav nožogota, uz tās atrodas ceļš. Līdz ar to Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka servitūts nebija pārkāpts.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka automašīna bija novietota uz dzīvojamā nama Brīvības gatvē /ielas numurs 2/ (nevis /ielas numurs 1/) dzīvokļu īpašnieku privātīpašumā esošās zemes (pielikumi 1.-4.). Šis laukums bija noasfaltēts speciāli saimnieciskām darbībām. Agrāk laukumā atradās veļas žāvēšanai paredzētas sastatnes, kas avārijas stāvokļa dēļ tika nojauktas (pielikums 5.). Šobrīd, saskaņā ar Brīvības /ielas numurs 2/ gatves dzīvojamās mājas īpašnieku lēmumu, šis privātīpašumā esošais, noasfaltētais laukums tiek izmantots mājas iedzīvotāju automašīnu novietošanai.

Dotajā ceļa (Vangažu ielas) daļā ietve piekļaujas brauktuvei un ir l m plata. Ērtākai ietves robežu noteikšanai, asfaltētā laukuma vidū ir izveidots četrstūris (pielikums 6.). Pievienotajā fotoattēlā (pielikumi 7.,8.) redzams, ka automašīna Mazda /TL modelis/, valsts reģistrācijas numurs /TL numurs/, bija novietota apmēram 2 metrus aiz privātīpašumā esošā zemes gabala lieguma servitūtā reģistrētās gājēju ietves, kā ceļa (Vangažu ielas) sastāvdaļas robežām.

Ņemot vērā augstākminētos apsvērumus, Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka administratīvā parkāpuma protokolā minētā atsauce uz Ceļu satiksmes likuma (turpmāk – CSL) 43.^{2}pantu un LAPK 149.pantu nav korekta, jo minētais dzīvojamās mājas Brīvības gatvē /ielas numurs 2/ privātīpašumā esošais, noasfaltētais laukums neatbilst Ceļu satiksmes likuma Satiksmes noteikumos minētajai ietves definīcijai. Pretējā gadījumā varētu izveidoties neloģiska situācija, ka jebkurš kādreiz noasfaltēts vai betonēts laukums, arī tāds kurš atrodas privātā zemes gabala vidū un nekur neved, varētu tikt uzskatīts par gājēju ietvi un būtu pakļauts ceļa servitūtā saimnieciskās darbības liegumam.

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā 2016.gada 7.novembrī saņemti Rīgas pašvaldības policijas paskaidrojumi, kuros lūdz noraidīt /pers. A/ sūdzību par Iestādes lēmumu un norāda sekojošo.

2016.gada 4.septembrī Iestādes darbinieki konstatēja, ka pie Brīvības gatve /ielas numurs 1/.nama, Rīgā, transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ (turpmāk tekstā – Transportlīdzeklis) novietots stāvēšanai uz ietves, pārkāpjot CSN 121.9.apakšpunktu.

Savukārt CSN 121.9.apakšpunkts nosaka, ka *aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117.punktā minētos gadījumus.*

CSN 117.punkts nosaka, ka *stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 529., 537. vai 539. ceļa zīmi un 830.-839.papildzīmi. tajās norādītajā veidā atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm. bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 830. vai 831.papildzīmi, - arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem. Stāvvietās uz ietves transportlīdzekļi jānovieto vienā rindā iespējami tuvu brauktuvei. Uz ietves atjauts stāvēt velosipēdiem, divriteņu mopēdiem un motocikliem bez blakusvāģa, ja tas netraucē gājēju pārvietošanos.*

Izskatāmā lietā nav strīds par to, ka administratīvā pārkāpuma vieta nav apzīmēta ar 529., 537. vai 539.ceļa zīmēm.

LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkts paredz administratīvo atbildību *par stāvēšanu uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegt uzlikt naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam četrdesmit euro apmērā.*

Paskaidrojumos tiek citēti LAPK 9., 237. un 243.panti un CSL 1.panta 8.punkts, kurā ir noteikts, *ka Ceļu satiksmes noteikumi ir Ministru kabineta normatīvais akts, kas nosaka ceļu satiksmes kārtību un ir saistošs visām fiziskajām un juridiskajām personām.*

CSN 2.18.apakšpunkts definē, *ka ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās.* Iestāde uzskata, ka lietā ir pierādīts, ka /pers. A/ Transportlīdzeklis nebija novietots brauktuves malā, bet gan uz ietves. Tādējādi nav ievērotas LAPK

149.[10]panta ceturtās daļas 5.punkta prasības.

CSL 37.pants nosaka, ka *Latvijā transportlīdzekļi pārvietojas pa ceļa labo pusi.* No CSL 37.panta *expresis verbis* izriet, ka transportlīdzekļa braukšana notiek pa ceļu, tā kā transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai saskaņā ar CSN 70.punktu transportlīdzekļa apturēšana un novietošana stāvēšanai ir uzskatāms par manevru, kas ir izdarīts ceļu satiksmē, līdz ar to ir nodibinātas tiesiskās attiecības CSL 1.panta piektās daļas izpratnē, kas nosaka, ka ceļu satiksme ir attiecības, kas rodas, pārvietojoties pa ceļiem ar transportlīdzekļiem vai bez tiem. Tā kā transportlīdzeklis ir *ierīce, kas pēc savas konstrukcijas paredzēta braukšanai pa ceļiem ar motora palīdzību vai bez motora*, tad CSL neparedz transportlīdzekļu pārvietošanos par gājēju ietvēm.

Ņemot vērā iepriekš minēto, transportlīdzeklis pēc savas būtības ir ierīce, lai pārvietotos pa ceļu, kas saskaņā ar CSL 1.panta trešo daļu ir *jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises. atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, veloceliņi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekļi (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi).*

CSL 19.pants nosaka, ka *ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, CSN un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus; jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības.* Tā kā CSN noteikumi regulē, kā jānovieto transportlīdzeklis stāvēšanai, tad no lietā esošiem materiāliem skaidri redzams, ka /pers. A/ nav novietojusi Transportlīdzekli saskaņā ar CSN 121.9.punktu un LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punktu.

No CSN 2.18.punkta un CSL 1.panta 3.punkta secināms, ka ietve ir ceļa (pilsētā - arī ielas) kā satiksmes inženierbūves elements ar noteiktu funkciju, kas primāri ir gājēju kustības nodrošināšana. Tikai tajos gadījumos, kas ietverti tiesību normās, piemēram, velosipēdistu pārvietošanās vai automašīnu novietošana atbilstoši satiksmes organizācijas shēmai, tā ir izmantojama citiem nolūkiem.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, izskatāmajā gadījumā, vieta, kur Protokolā-paziņojumā konstatētajā laikā bija novietots /pers. A/ vadītais Transportlīdzeklis, ir uzskatāma par ietvi. Savukārt transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai uz ietves ir pieļaujama tikai tādās vietās, kur tas tieši ir noteikts ar 529.ceļa zīmi. Aplūkojamajā vietā šādas ceļazīmes nav, līdz ar ko Iestāde uzskata, ka /pers. A/ izdarījusi administratīvo pārkāpumu.

Iestādes ieskatā, nepamatota ir /pers. A/ argumentācija, ka viņa var novietot Transportlīdzekli, neievērojot CSN 121.9.punktu, jo teritorija, kur tika novietots Transportlīdzeklis, ir uzskatāma par privātīpašumu.

Civillikuma 927.pantā noteikts, ka *īpašums ir pilnīgas varas tiesība par lietu, t.i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamos labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību.* Pie šādiem apstākļiem Transportlīdzekli varētu novietot, neievērojot CSN, taču, ja teritorija ir publiska, tad Transportlīdzekli drīkst novietot saskaņa ar CSN un CSL nosacījumiem.

Turklāt, ja teritorija ir privātīpašums, tas automātiski nenozīmē, ka tā nevar tikt pakļauta publisko tiesību regulējumam. Situācija un līdz ar to tiesiskās sekas var būt atšķirīgas, ja teritorija tiek izmantota tikai paša īpašnieka vajadzībām, kas lielākā mērā īpašniekam ļauj zemes gabalu izmantot pēc saviem ieskatiem, taču citas sekas var iestāties situācijā, ja, lai arī zemes gabals ir privātīpašums, tas atbilstoši izvietojumam vai atļautajam lietojumam, veido attiecīgās apdzīvotās vietas vidi un tādējādi lielākā mērā var tikt pakļauts publiski noteiktai kārtībai. *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2008.gada 6.novembra sprieduma lietā Nr. SKA-479/2008 7.punktu)*

Ņemot vērā iepriekš minēto kopsakarā ar lietā esošiem materiāliem, teritorijas funkcionālo izmantošanu, Iestāde secina, ka teritorija netiek izmantota tikai privātām vajadzībām, bet teritorija ir publiski pieejama, tātad pakļauta publiskam regulējuma.

Turklāt, Iestādes ieskatā, uz /pers. A/ attiecas CSN 141.punkts, kas nosaka, ka *transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas*, *transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu.*

Analogas situācijas ir skatītas Administratīvā apgabaltiesā, kad bija spēkā MK noteikumi Nr.571 "Ceļu satiksmes noteikumi" (tiesību normu formulējums bija identisks), kur Administratīvā apgabaltiesa vairākkārtīgi norādījusi, ka dzīvojamās pagalmos gājējiem un velosipēdu vadītājiem atļauts pārvietoties pa ietvēm un pa brauktuvi visā tās platumā, kas ir atzīstams par papildus nosacījumu vispārīgām apstāšanās un stāvēšanas prasībām (CSN 11.nodaļa). Tādējādi dzīvojamās zonās ir jāievēro gan vispārīgie CSN 11.nodaļā noteiktie stāvēšanas un apstāšanās noteikumi, gan papildus arī CSN 155.punktā (šobrīd CSN 141.punkts) noteiktais. Pretējā gadījumā, proti, ja CSN 155.punkts (šobrīd CSN 141.punkts) būtu jāuzskata par speciālo tiesību normu, kas izslēdz vispārīgās CSN 11.nodaļā noteiktās tiesību normas, tad, pirmkārt, tas būtu pretrunā ar 1968.gada 8.novembra Konvencijas par ceļu satiksmi 23.pantā "Apstāšanās un stāvēšana" noteiktajām obligātajām prasībām, kurām līgumslēdzējas puses nedrīkst paredzēt izņēmumus, otrkārt, šāda situācija būtu pretrunā ar dzīvojamo zonu noteikšanas mērķi – nodrošināt kā prioritārus satiksmes dalībniekus gājējus un velosipēdistus, paredzot papildus tiesības tieši viņiem, nevis pārējiem transportlīdzekļiem, treškārt, tas novestu pie nepieļaujamas situācijas, kad transportlīdzekļu vadītājs transportlīdzekli varētu atstāt jebkurā vietā, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. *(sk. Administratīvās apgabaltiesas 2011.gada 1.jūnija spriedumu lietā Nr. 143/AA43-0614-11/15, 2011.gada 26.augusta spriedumu lietā Nr.143/AA43-0656-11/10, 2011.gada 2.decembra spriedumu lietā Nr.l43/AA43-1143-11/18, 2012.gada 14.novembra spriedumu lietā Nr.143/AA43-1242-12/9, 2013.gada 4.marta spriedumu lietā Nr.A420753410)*

Administratīvās apgabaltiesas praksē atzīts, ka dzīvojamo māju pagalmos jāievēro gan CSN 11.nodaļā noteiktie stāvēšanas un apstāšanās noteikumi, gan papildus arī CSN noteikumu 13.nodaļā noteiktās prasības.

Ņemot vērā iepriekš minēto, /pers. A/, novietojot Transportlīdzekli stāvēšanai dzīvojamā zonā, ir jāņem vērā CSN 121.9.apakšpunktā noteiktais.

/pers. A/, novietojot Transportlīdzekli, ir jāievēro CSL un CSN, tā kā transportlīdzekļa novietošana stāvēšanai ir uzskatāma par manevru CSN izpratnē, jo brīdī, kad teritorijai ir atļauta trešās personas brīva piekļuve, teritorijā veidojas satiksme CSN izpratnē, un teritorijas īpašniekiem, kā arī /pers. A/ un citām personām, kas pārvietojas pa teritoriju, ir pienākums ievērot CSN.

Iestāde konstatējusi, ka izskatāmajā gadījumā LAPK 21.pants nav piemērojams, jo apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanas konstatēšana un vainīgo personu obligāta sodīšana ir nepieciešama, lai nodrošinātu kārtību ceļu satiksmē un vienveidīgu tiesību normu piemērošanu, lietās, kurās personām tiek noteikta administratīvā atbildība par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu. Turklāt pastāv tiesiskais regulējums, kas uzliek par pienākumu sodīt visas personas, kas ir izdarījušas minēto pārkāpumu, lai panāktu vienlīdzīgu attieksmi pret visām personām un taisnīguma ievērošanu, piemērojot administratīvos sodus.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Iestāde uzskata, ka atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu pie konkrētajā lietā esošajiem apstākļiem, būtu pretrunā ar LAPK 22.pantu, kas nosaka, ka *administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots*, *lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus,* un radītu haosu ceļu satiksmē.

LAPK 289.^{6}panta pirmā daļā noteic, ka rajona (pilsētas) tiesa administratīvā pārkāpuma lietu izskata rakstveida procesā. Rajona (pilsētas) tiesa mutvārdu procesu nosaka pēc savas iniciatīvas vai tad, ja to lūdz persona, kura saukta pie administratīvās atbildības, cietušais vai prokurors. Rakstveida procesā administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšana notiek, nerīkojot tiesas sēdi. Izskatot lietu rakstveida procesā, nolēmumu tiesa pieņem uz lietā esošo dokumentu pamata.

No lietas materiāliem secināms, ka Sūdzības iesniedzēja nav lūgusi skatīt sūdzību mutvārdu procesā.

Tā kā lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, pamatojoties uz LAPK 268.^{1}pantu, tiesa lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem ir paziņots, nosūtot paziņojumu 2016.gada 19.oktobrī.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi lietas materiālus, un izvērtējusi pārsūdzētā Iestādes lēmuma tiesiskumu un pamatotību kopsakarā ar sūdzībā ietvertajiem argumentiem, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir atstājams negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība ir noraidāma turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

Saskaņā ar LAPK 289.^{6}panta devīto daļu tiesa, izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, izlemj šādus jautājumus: 1)vai ir noticis administratīvais pārkāpums, 2) vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, 3) vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, 4) vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību, 5) kāds administratīvais sods piemērojams personai, 6) vai apmierināms pieteikums par zaudējumu atlīdzību, kam par labu un kādā apmērā tas piedzenams, 7) kā rīkoties ar lietiskajiem pierādījumiem un citām administratīvā pārkāpuma lietvedības laikā izņemtajām lietām, mantām un piemēroto garantijas naudu.

Saskaņā ar LAPK 272.pantu institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Tiesa atzīst, ka ar lietā esošajiem pierādījumiem, ir pilnībā pierādīts, ka pie Protokolā norādītajiem apstākļiem, pārkāpjot stāvēšanas noteikumus, /pers. A/ ir izdarījusi LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas piektajā punktā paredzēto pārkāpumu.

Fakts, ka Sūdzības iesniedzēja pauž atšķirīgu viedokli, pats par sevi nevar būt par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai.

Izvērtējusi /pers. A/ sūdzību, tiesa secina, ka /pers. A/ nav norādījusi jaunus administratīvā pārkāpuma apstākļus, ko Iestāde nebūtu vērtējusi, pieņemot lēmumu, tā kā iesniegto sūdzību saturi būtībā ir identiski.

Tiesa secina, ka lietā ir pietiekoši pierādījumi tam, ka /pers. A/, nav ievērojusi CSN paredzēto transportlīdzekļa stāvēšanai novietošanas kārtību, tādējādi izdarot administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas piektajā punktā.

LAPK 289.^{13}panta trešā daļa noteic, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Izvērtējot lietā esošos pierādījumus to kopumā un savstarpējā sakarībā, un ar tiem konstatētos lietas apstākļus, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, līdz ar to tiesa pievienojas Iestādes lēmuma motivācijai un atkārtoti to nenorāda.

Par /pers. A/ sūdzībā norādītajiem argumentiem tiesa papildus norāda sekojošo.

Iepazīstoties ar sūdzību, tiesa atzīst, ka lietā nepastāv strīds par to, ka Sūdzības iesniedzēja administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā, ko apliecina arī lietā esošie fotoattēli, novietoja stāvēšanai Transportlīdzekli. Lietā pastāv strīds par to, vai Transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai, pārkāpjot CSN 121.9 noteiktās prasības, proti, vai uz ietvi, kur Sūdzības iesniedzēja novietoja transportlīdzekli stāvēšanai, ir attiecināmas CSN 121.9.apakšpunkta prasības un, vai Sūdzības iesniedzējas darbībās ir konstatējams LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā paredzētā administratīvā pārkāpuma sastāvs.

Sūdzības iesniedzēja uzskata, ka asfaltēts laukums (teritorija), kur stāvēšanai tika novietots Transportlīdzeklis, nav uzskatāms par gājēju ietvi CSN ietvertās ietves definīcijas izpratnē, jo minētā teritorija ir dzīvojamās mājas Brīvības gatvē /ielas numurs 2/, Rīgā, dzīvokļu īpašnieku privātīpašums, kas ar dzīvojamās mājas īpašnieku lēmumu tiek izmantots mājas iedzīvotāju automašīnu novietošanai.

Saskaņā ar CSN 121.9.apakšpunktu aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117.punktā minētos gadījumus.

Savukārt CSN 117.punkts nosaka, ka stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 529., 537. vai 539. ceļa zīmi un 830.– 839. papildzīmi, tajās norādītajā veidā atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 830. vai 831.papildzīmi, – arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem. Stāvvietās uz ietves transportlīdzekļi jānovieto vienā rindā iespējami tuvu brauktuvei. Uz ietves atļauts stāvēt velosipēdiem, divriteņu mopēdiem un motocikliem bez blakusvāģa, ja tas netraucē gājēju pārvietošanos.

LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkts paredz, ka par stāvēšanu uz ietvēm vietās, kur tas ir aizliegts, uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

Tātad, lai transportlīdzekļa vadītāju sauktu pie administratīvās atbildības saskaņā ar šo tiesību normu, nepieciešams konstatēt, ka transportlīdzekļa vadītājs ir novietojis transportlīdzekli stāvēšanai uz ietves vietā, kur tas ir aizliegts.

Izvērtējot /pers. A/ norādīto, iepazinusies ar sūdzībai pievienotiem dokumentiem, un proti, Zemesgrāmatu apliecībām, 2015.gada 16.marta Vienošanos par zemes gabala nodošanu īpašumā bez atlīdzības, Zemes gabala izvietojuma shēmu, tiesa secina, ka teritorija, kur stāvēšanai tika novietots Sūdzības iesniedzējas Transportlīdzeklis, ir vairāku privātpersonu kopīpašums.

Sūdzībā /pers. A/ atsaucās uz 2015.gada 16.marta Vienošanās par zemes gabala nodošanu īpašumā bez atlīdzības, cita starpā, noteikto īpašuma ierobežojumu, proti, ceļa servitūtu, taču nesniedza pamatojumu, kā konkrētajā gadījumā iespējamais ceļa servitūts ietekmē pie administratīvās atbildības sauktās personas atbildību par ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšanu.

Ņemot vērā minēto, tiesa šo Sūdzības iesniedzējas argumentāciju uzskata par nepamatotu.

Tiesa, iepazinusies ar lietas materiālos esošajiem fotoattēliem, konstatē, ka teritorija, kur tika novietots stāvēšanai Sūdzības iesniedzējas Transportlīdzeklis, nav apzīmēta ar ceļu satiksmes zīmēm, kas norādītu, ka ir atļauta stāvēšana uz ietves, teritorija nav norobežota, tā ir brīvi pieejama citām personām.

Atbilstoši CSN 2.18.apakšpunktam ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai atdalīta no tās. No lietā esošajiem fotoattēliem redzams, ka ietve, kas piekļaujas Vangažu ielai ir atdalīta no ielas ar paaugstinātu malu.

Ņemot vērā, ka minētai teritorijai, kur bija novietots /pers. A/ Transportlīdzeklis, kā redzams no fotoattēliem, nav nekādas citas funkcionālas nozīmes, kā vien gājēju pārvietošanās, tā ir atzīstama par ietvi. Tas apstāklis, ka šajā vietā ietve ir platāka un uz tās iespējams iebraukt ar

transportlīdzekli, nevar būt par pamatu izmantot šo ietvi kā stāvlaukumu.

Tāpat tiesa nekonstatē, ka īpašums Brīvības gatve Nr./ielas numurs 2/, Rīgā (daudzdzīvokļu ēka un tai piekrītošā zeme) ir viena īpašnieka privātā teritorija. No Zemesgrāmatu apliecības (5.-6.l.l.) konstatējams, ka īpašums Brīvības gatve Nr./ielas numurs 2/, Rīgā, ir daudzdzīvokļu ēka, kuras iedzīvotāja /pers. A/ lieto vienu no daudzdzīvokļu ēkas privātīpašumā esošiem dzīvokļiem, kam, piekritīga viena daļa zemes no daudzdzīvokļa mājas kopīpašuma domājamām daļām.

Lietā nav pierādījumu, ka starp kopīpašuma īpašniekiem ir noslēgta vienošanās par kopīpašuma domājamo daļu – (zemes) teritorijas lietošanu, tostarp par transportlīdzekļu novietošanu uz šīs teritorijas. Tiesa nekonstatē, ka kopīpašniekiem ir vienošanās par katra īpašnieka īpašuma domājamās daļas – zemes, tostarp gājēju ietves lietošanas noteikumiem, kas atļautu uz tās novietot transportlīdzekļus mājas iedzīvotājiem. Sūdzības iesniedzēja nav pievienojusi savai sūdzībai nedz vienošanos, nedz dzīvokļu īpašnieku kopsapulces protokolu, nedz arī sūdzībā minēto lēmumu, kas apliecina kopīpašnieku vienošanos par transportlīdzekļu novietošanu viņiem piederošajā teritorijā.

No CSL 1.panta 1.punkta, kurā ietverts ceļa īpašnieka termina skaidrojums, izriet, ka ceļš var būt gan publisko tiesību juridiskas personas (valsts vai pašvaldības), gan privātpersonas (fiziskas vai juridiskas) īpašumā. Ceļu satiksme atbilstoši šā panta 5.punktam ir attiecības, kas rodas, pārvietojoties pa ceļiem ar transportlīdzekļiem vai bez tiem. Savukārt ceļu satiksmes dalībnieks saskaņā ar šā panta 6.punktu ir jebkura persona, kas atrodas uz ceļa vai tieši piedalās ceļu satiksmē. Atbilstoši CSL 3.panta otrajai daļai ceļu satiksmes kārtību Latvijā nosaka Ministru kabinets, apstiprinot Ceļu satiksmes noteikumus.

No minētajām tiesību normām izriet, ka CSL un CSN, reglamentējot ceļu satiksmi, ir attiecināmi kā uz publisko tiesību juridiskas personas, tā arī privātpersonas īpašumā esošu ceļu, kas, kā jau minēts, Ceļu satiksmes likuma izpratnē ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija, tajā skaitā daudzdzīvokļu mājas pagalms. (*skat. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta* 2007.gada 31.janvāra *spriedums lietā Nr. SKA-72/2007*).

Līdz ar to Brīvības gatves Nr./ielas numurs 2/, Rīgā, namam piegulošā teritorija tās lietošana ir vienādā mērā attiecināma uz visiem kopīpašniekiem un personām, kuras brīvi tai piekļūst, proti, neierobežotam personu lokam. Līdz ar ko, tiesas ieskatā, notikuma vietu nevar vērtēt kā privātu īpašumu, uz kuru nav attiecināmi CSN.

Apstāklis, ka Sūdzības iesniedzējai ir atšķirīgs viedoklis par to, kā vērtējuma notikuma vietas teritorija, nevar būt par pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka sūdzībā izklāstītie argumenti ir nepamatoti un secinājumi izdarīti kļūdaini.

No lietas materiāliem izriet, ka Sūdzības iesniedzēja apzināti ir ignorējusi CSN prasības un, tiesas ieskatā, tieši soda piemērošana liks pie administratīvās atbildības sauktajai personai turpmāk nopietnāk attiekties pret CSN ievērošanu.

Tiesa atzīst, ka Iestāde ir objektīvi izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un pieņēmusi pamatotu lēmumu. Lietā ir izvērtēti konstatētie fakti, atzīstot, ka ir pamats saukt pie administratīvās atbildības Sūdzības iesniedzēju un administratīvais pārkāpums pareizi kvalificēts pēc LAPK 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punkta.

Tiesa atzīst, ka Sūdzības iesniedzējai sods ir noteikts pamatoti un tiesiski. Līdz ar to, ņemot vērā administratīvā soda preventīvo raksturu, tiesa uzskata, ka tas sasniedz LAPK 22.pantā noteikto mērķi, t.i., administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs.

Saskaņā ar LAPK 299.pantu pārkāpējam naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad viņam izsniegts lēmums par naudas soda uzlikšanu, bet, ja šāds lēmums pārsūdzēts vai iesniegts protests par to, – vēlāk kā trīsdesmit dienu laikā no dienas, kad paziņots, ka sūdzība vai protests noraidīts.

Iepazīstoties ar lietas materiāliem, tiesa nekonstatē, ka iestāde administratīvās lietas izskatīšanas procesā iestādē, būtu pieļāvusi procesuālos pārkāpumus, kas būtu par pamatu pārsūdzētā lēmuma atcelšanai.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Iestādes lēmums ir likumīgs un pamatots un tā atcelšanai nav pamata, bet /pers. A/ sūdzība ir noraidāma.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz LAPK 243.-244., 288., 289.^{6}, 289.^{12}, 289.^{13} pantu, tiesa

nosprieda

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas Vidzemes pārvaldes priekšnieka N.Brauča 2016.gada 20.septembra lēmumu Nr.D57/03/511653108/1 un /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas tiesas kancelejā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams tiesas kancelejā 2017.gada 5.aprīlī.

Tiesnese B.Horuna